

ARTICVLVS XV.

NVM MUSICVS ALIO QVAM DIATONICO

genere uti debeat, ut perfectè vires musicæ restituat, & eam ad perfectionis fastigium adducat.

Genebrardus arguitur.

Certum est apud antiquos triplex modulandi, seu musicæ genus viguisse, diatonicum videlicet, chromaticum, & enharmonicum, quibus adde si lubet genus mixtum, & commune, de quibus Euclid. in musica. Priusquam verò de his agam aduertendum est Genebrardum ad annum Christi 1572 rectè notasse musicorum academiam, quorū musica vocibus, fidibus, & fistulis constaret, diplomate regio confirmatam fuisse: aberrasse tamē, quod negauerit illam musicam diatonicam, chromaticam, aut enharmonicam fuisse, sed nouam, è tribus confusam, & plurimorum modorum, seu tonorum mutationibus adstrictam fuisse: enimuero iam mihi certò constat, quidnam reuera Academici illi cuperent, & quonam collimarent.

Qui non aliud musicæ genus inducere volebant, nisi genus nouum appellaueris, quando aliquid in integrum restituitur, sed verbis gallicis nostræ musicæ diligenter excultæ iunctis illos effectus restituere nitentur, quos olim à Græcis exhibitos esse legitimus: animum enim angustia pressum exhilarare, elatum ad modestiam reducere, & ad alia pathemata se suā musicā excitare posse sperabant: quorum experientiam non semel ante Regem, & principes fecerant, ut ipse Rex Carolus 9 diplomate propria manu signato, & maiori appposito sigillo anno Christi 1570, regni sui decimo testatur, seque ipsum protectorem, & primum auditorem Academiæ constituit, & eius regulas, atque constitutiones libentissimè probat, atque confirmat.

Academice laus, & institutum.

Quæ omnia accuratè perlegi: idèoque ne tam honesti conatus obliuione sepeliantur, paucis illos aperio. Cum Ioannes Antonius à Baïso, & Ioachimus Theobaldus à Couruillo vnanimes laborassent, ut barbariem è Gallia pellerent, nihil potius futurum existimarunt, ut iuuenum mores ad omnem honestatem formarentur, quàm si musicæ antiquæ effectus reuocarent, & certis legibus Græcorum instar omnes cantilenas complecterentur.

Quod ita peragere voluerunt, nihil ut in Academia deesset, quod ad virum perfectè tam quoad animum, quàm corpus instituendum faceret. Idcirco viros in omni scientiarum naturalium genere versatissimos huic Academiæ destinant, & instituerunt præfectum illius, qui *musique des sciences* diceretur. Omitto reliquos scientiarum, linguarū præsertim, musicæ, poëtices, geographiæ, cætera-rumque Matheseos partium, & picturæ magistros, qui animi bona promouerent, & militiæ præfectos, qui ea docerent, quæ ad militiam, & omnia honesta corporis exercitia attinent. Erant etiam qui priuatis officiis ut vestibus, horro, victui, pecunia, & cæteris id genus præficerentur.

Quæ omnia tametsi autoritate regiæ confirmantur, ob aliquorum inuidiam imperfecta reli-

querunt. Inter alia verò, singulos totius imperij Christiani musicos, qui à Guidone Arctino hucusque vixerant, eos præsertim qui iam in illa arte celebres essent, ad musicum certamen prouocare decreuerant, ut quispiā exploraret, num antiquæ musicæ effectus reuera exhiberent, rati nullos esse, qui omnia ad illius perfectionem, ac ipsi hæcenus atulissent.

Vtinam illa Academia nostro hoc sæculo radices agat, & flores, atque fructus emittat, quæ nunquam cesset à diuinis laudibus, & musicos educat, quorum vnusquisque toto corde personet.

Me dies nullus tacitum videbit

Quin immo laudes tibi concinnentem

Audient ipsi mea post secuti

Sæcla nepotes.

O quater plusquam quater o beatos,

Quos leges, lectos facies amicos,

Vi colant puri tibi dedicati

Attra templi.

Quos versus, vel similes, ut *Est Deus pastor mihi, nō egebo*, &c, quos supra retuli, & musicos exhibui, dum mente reuoluo vix à lachrymis abstineo; quis enim præ gaudio nō fleat, dum spe diuinæ fœtus paradisi gaudia, & æternam diuini numinis visionem expectat? *Sinitur*, enim *anima mea ad Deum fortem, & fontem viuum, quando veniam, & apparebo ante faciem Dei mei. Fuerunt mihi lachryma die, ac nocte, dum dicitur mihi quotidie, Vbi est Deus tuus, Id enim Athei nos interrogant. O Christiane. Vbi est Deus tuus? Hac recordatus sum, & effudi in me animam meam, quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis, & que ad domum Dei.*

Tanta profectò psalmorū, & versusum psalmos explicantiū delectatione, tantaque musicæ voluptate qua musici de aotè psalmos intonant, & concinunt, afficior, ut iterū quosdam psalmos à Baïso metricè scriptos exhibere velim. quos Moyses canticum è 15 Exodi sumptum, & pulchris versibus à nostro Bremanto egregio poëta redditum sequetur. Hic ergo psalmum, quem latinè ex Baïso supra dedimus, gallicis metris sine rhythmo exhibemus. Tres primi versus sunt Dactylotrochaici tetrametri brachicatalectici; quartus verò acatalecticus.

O ton énable palès, Seigneur dez armées!

L'am' asolèr je me san d'auuè à ardeur

Tyr le maner du Seigneur. An Dieu & seuff,

D'èc ma chér, è mon Keur soûleron's egeiant.

Vn pasceco trque bien ché-toé sa mēgen:

M'erne l'aron d'èl i vient son ni rebâtir:

Voèr i èklòr la kguè de ses arondeos.

O le Seigneur dez armées, mon Roé è Dieu rex, èrlè!

O lez v'rels abitans de ton palès seint!

Sesse ne sont te lger. V'remant à bon droet

Et l'hom' v'reus, k'remèl sa force dan toé,

Tou chemin èt le fanter k'il se propòzèt è keur

Psalmus 4 gallicis metris redditus.

Scus